

## PARTEA A - VIII – A: ACȚIUNI DE COOPERARE ȘI FUNCȚIONARE IN CADRUL REȚELEI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE RURALĂ

### 1. Cooperare

În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândire de competențe și îmbunătățirea lor.

Datorită faptului că abordarea de tip LEADER se implementează pentru prima dată în România, proiectele de cooperare realizate prin intermediul acestei abordări reprezintă o noutate pentru GAL-urile ce vor obține finanțare în cadrul PNDR. Astfel, pentru ca proiectul de cooperare propus de GAL MMTMM să fie realizat cu succes și în mod eficace și eficient, cooperarea inter-teritorială este cea mai ușor de realizat. Dacă pe parcursul implementării strategiei, GAL-ul va identifica și alte posibilități de cooperare inter-teritoriale sau trans-naționale, vor fi elaborate noi proiecte de cooperare.

Pentru a asigura succesul cooperării, un proiect poate fi implementat cel mai facil dacă GAL-urile se află în aceeași țară și chiar în același județ. GAL MMTMM a propus celor 3 GAL-uri acreditate din județului Alba realizarea unui proiect de cooperare pentru valorificarea și promovarea specificului local.

Proiect	Partenerul/ partenerii	Tematica cooperării	Obiective	Valoarea Proiectului (euro)	Rezultate
- Participare la Congresul International EUREGIA pentru Dezvoltare Regionala de la Leipzig, Germania în perioada 27-29.10.2008	- InWEnt si NACCON GbR	Tirg al teritoriilor	Promovare potential GAL MMTMM	-1000	- Stabilirea de contacte pentru cooperari ulterioare
- Schimb de experiență cu GAL-uri din Germania, Landul Baden – Württemberg in perioada 14 – 19 martie 2010	GAL-ul Padurea Neagra Sud	Schimb de experienta	Cunoasterea experientelor si abordarea LEADER din alte tari care au beneficiat de acest program.	-8640	- Cunoasterea functionari unor GAL-uri cu traditie; - Stabilirea de contacte pentru cooperari ulterioare



**Propuneri de parteneriate:**

Nr. crt.	Măsura 421. Implementarea proiectelor de cooperare	DESCRIERE SUCCINTA	BENEFICIAR I	Nr. proiecte	Alocare medie <EURO >	Valoare <EURO >	Valoare minima <EURO >	Valoare maxima <EURO >	OBS
1	Submasura 421.1 - Cooperare cu GAL din Romania, pentru marketing si promovare	Realizare unei retele de promovare a turismului rural	CL,ONG-uri, persoane fizice si juridice,	1	22400	22400	22400	200000	Cooperare intraregionala si actiuni de marketing pentru produse traditionale
TO TA L						<b>22400</b>			

## **1. Participarea GAL în cadrul RNDR**

GAL MMTMM va adera la Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală și Rețeaua Europeană de Dezvoltare Rurală. În același timp, personalul GAL va participa în mod activ la acțiunile desfășurate de către Unitatea de Sprijin a RNDR sau REDR.

Pe teritoriul GAL MMTMM pot fi organizate evenimente/acțiuni realizate de către RNDR sau REDR, iar personalul GAL și partenerii vor asigura tot sprijinul necesar pentru implementarea cu succes a acestor activități.

În cadrul materialelor de informare și acțiunilor de aminare și promovare desfășurate de către GAL, vor fi cuprinse date furnizate sau preluate din RNDR și REDR, pentru diseminarea de informații externe către actorii de pe cuprinsul teritoriului.

Personalul GAL va transmite periodic Rapoarte de Monitorizare și materiale de informare despre strategie și proiectele finanțate către Unitatea de Sprijin a PNDR sau REDR, în scopul diseminării de informații și bune practici către membrii RNDR și către toate persoanele interesate.

Participarea activă în cadrul RNDR și REDR va contribui la transferul de know-how și bune practici între GAL și ceilalți membrii ai celor două rețele și va facilita realizarea de relații economice între actorii de pe teritoriul GAL și anumiți membrii ai rețelelor. În același timp, participarea ca membru activ va permite GAL-ului să stabilească noi modalități de cooperare inter-teritorială și trans-națională.

Portalul de internet al GAL va cuprinde o secțiune dedicată RNDR și una dedicată REDR, de unde pot fi accesate informațiile puse la dispoziției de către acestea.

Personalul GAL va realiza materiale de informare specifice pentru RNDR și REDR, care vor cuprinde detalii despre proiecte de succes realizate în cadrul strategiei, descrierea bunelor practici utilizate și care pot fi preluate de către cei interesați, precum și prezentarea teritoriului și a ofertei de produse tradiționale, trasee turistice sau materii prime care pot fi utilizate în exterior.

Resursele umane utilizate de către GAL pentru susținerea RNDR, REDR și a activităților sale sunt reprezentate de către responsabilul cu animarea și managerul tehnic al GAL, care vor fi sprijiniți de experți externi specializați pentru domeniile de activitate prevăzute de fiecare activitate a rețelelor.

Resursele materiale și financiare sunt reprezentate de realizarea de materiale de informare, secțiunea dedicată de pe portalul GAL, resursele utilizate pentru colectarea de informații din teritoriu, precum și suportul logistic necesar sprijinirii activităților realizate de către RNDR și REDR pe cuprinsul teritoriului GAL.

### **Complementaritatea cu alte programe de dezvoltare**

Complementaritatea strategiei cu alte programe de dezvoltare a fost una dintre condițiile esențiale care au stat la baza elaborării acesteia. Astfel, ținând cont de multele proiecte realizate în teritoriul GAL MMTMM(a se vedea partea I, prezentarea teritoriului), obiectivele operaționale, proiectele și acțiunile propuse spre implementare în cadrul strategiei sunt fie sprijinite, fie completate de proiecte propuse/realizate în cadrul altor programe de dezvoltare. Pentru realizarea acestui deziderat am prevăzut criteriile de selecție în cadrul măsurilor(a se vedea partea a IV-a, prezentarea măsurilor). Programele de dezvoltare care au fost avute în vedere la realizarea strategiei sunt atât județene, cât și naționale și europene. În tabelul de mai jos sunt prezentate cele mai importante programe de dezvoltare și modalitatea prin care se asigură complementaritatea cu acestea.

<b>Programul de Dezvoltare</b>	<b>Sursa de finanțare</b>	<b>Complementaritate</b>
Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	Majoritatea investițiilor propuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală pot fi finanțate și individual în cadrul celor 3 axe din PNDR. Astfel, pentru finanțarea de proiecte cu valori mari, potențialii beneficiari de pe cuprinsul teritoriului vor accesa direct măsurile din cele 3 axe ale PNDR, iar pentru realizarea de proiecte care sunt prioritare pentru dezvoltarea teritoriului, dar nu reprezintă o prioritate la nivel național, va fi utilizată alocarea din cadrul Planului de Dezvoltare Locală. Astfel, pentru realizarea de investiții mari în ferme, centre de procesare sau structuri turistice de mare anvergură, GAL-ul va sprijini beneficiarii de pe cuprinsul teritoriului în vederea accesării directe a măsurilor de finanțare aferente axelor 1 și 3 din PNDR. Totodată, acțiunile din cadrul strategiei se adresează investițiilor de mici dimensiuni, având în vedere valoarea mică a finanțării oferite. În concluzie, dacă în mare parte prioritățile PNDR se adresează dezvoltării economiei rurale, prioritățile strategiei se adresează în principal creșterii atractivității teritoriului și dezvoltării sociale și culturale a acestuia. Prin creșterea atractivității teritoriului și a nivelului de trai, tinerii sau investitorii sunt atrași pentru a se instala și sunt sprijiniți de parteneriat să acceseze măsurile din PNDR care finanțează investițiile pe care aceștia doresc să le realizeze.
Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	Cu Programul Operațional pentru Pescuit, complementaritatea poate fi asigurată prin dezvoltarea utilităților și a serviciilor realizate în cadrul strategiei, care pot permite dezvoltarea de investiții finanțate prin intermediul axei 2, respectiv proiecte în domeniul acvaculturii sau investiții în centre de procesare a produselor piscicole.
Programul Operațional Regional 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	Programul Operațional Regional completează dezvoltarea teritoriului prin intermediul axelor 2 - 5 ale acestuia. Prin intermediul finanțării acordate în cadrul axei 2, autoritățile județene și locale vor încerca reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, acest lucru venind în sprijinul creșterii gradului de accesibilizare a teritoriului. Dezvoltarea teritoriului prin intermediu Planului de Dezvoltare Locală finanțat prin Axa 4 – LEADER și promovarea acestuia în cadrul județului, va reprezenta un motiv pentru ca autoritățile să considere o prioritate accesibilizarea teritoriului GAL și dezvoltarea rețelei de drumuri județene. Prin axa 3, intervențiile în infrastructura socială realizate prin intermediul strategiei pot fi suplimentate prin proiecte de anvergură, prin care se poate realiza reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate, reabilitarea/ modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale, precum și reabilitarea/ modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii preuniversitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă. Totuși, prin intermediul strategiei se urmărește și completarea acestor tipuri de investiții, cu proiecte care sprijină înființarea de forme de învățământ care valorifică tradițiile și meșteșugurile. GAL va acorda o atenție deosebită evitării dublei finanțări a proiectelor pentru dezvoltarea infrastructurii sociale, în cadrul

		<p>strategiei fiind finanțate proiecte care contribuie la dezvoltarea integrată a teritoriului, iar proiectele care vor obține finanțare prin axa 3 a POR vor fi complementare celor finanțate de către axa 4 LEADER din PNDR.</p> <p>Prin axa prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local, proiectele care pot fi finanțate prin intermediul POR vor reprezenta proiecte pentru dezvoltarea mediului de afaceri prin investiții de valori mari, care contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului. Prin creșterea gradului de atractivitate a teritoriului, GAL-ul urmărește atragerea de investitori care să realizeze astfel de investiții, iar proiectele de mici dimensiuni pentru dezvoltarea de IMM, finanțate în cadrul strategiei, vin în completarea celor realizate prin axa 4 din POR și contribuie împreună la dezvoltarea mediului de afaceri, crearea de noi locuri de muncă și creșterea nivelului de trai.</p> <p>Axa prioritară 5 – Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului poate contribui la dezvoltarea turistică a teritoriului. În acest sens, prin intermediul strategiei se urmărește transformarea teritoriului într-un centru de atracție turistică, iar prin intermediul finanțării POR se poate realiza integrarea teritoriului între punctele turistice de interes național și dezvoltarea turismului la un nivel mult mai înalt. Atu-urile teritoriului sunt multitudinea de situri arheologice, precum și patrimoniul cultural și arhitectural care poate fi valorificat în scop turistic, împreună cu practicarea agroturismului.</p>
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	<p>Complementaritatea cu acest program de finanțare se realizează în două sectoare principale: dezvoltarea IMM și dezvoltarea rețelelor de utilități (electricitate și gaze naturale).</p> <p>Astfel, investițiile care vor fi realizate prin intermediul acestui program de finanțare vin în completarea celor realizate în cadrul strategiei GAL. IMM-urile înființate pe cuprinsul teritoriului pot accesa acest Program Operațional și se pot dezvolta accesând axa prioritară 1. Personalul GAL contribuie la dezvoltarea acestor IMM prin acordarea de consultanță și sprijin în vederea accesării finanțării.</p> <p>Prin Axa prioritară 4 – Creșterea eficienței energetice și a siguranței în aprovizionare, în contextul combaterii schimbărilor climatice se poate realiza extinderea rețelelor de utilități (energie electrică și gaze naturale) și finanțarea de surse de energie regenerabilă, cu care investițiile finanțate prin strategia GAL se pot racorda în vederea dezvoltării teritoriului și implicit creșterea nivelului de trai.</p>
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	<p>Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane poate contribui prin intermediul tuturor axelor de finanțare la dezvoltarea resurselor umane de pe cuprinsul teritoriului. Prin accesarea acestui Program Operațional, se urmărește creșterea calității forței de muncă și adaptarea resurselor umane la cerințele economiei teritoriului, în special prin finanțările acordate în cadrul axei 2.</p> <p>Prin intermediul axei 6 a acestui program operațional pot fi sprijinite programele de incluziune pe piața muncii a persoanelor defavorizate de pe cuprinsul teritoriului.</p> <p>În același timp, strategia GAL MMTMM vine în completarea liniilor de finanțare ale acestui program prin crearea unei structuri de învățământ specifică tradițiilor și meșteșugurilor, prin care se urmărește asigurarea continuității acestora și valorificarea moștenirii culturale.</p>
Programul	Fonduri europene	În cadrul acestui Program operațional, axele 1 și 5 pot contribui la dezvoltarea teritoriului prin

Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013	și cofinanțare națională	realizarea de investiții la care se pot conecta cele dezvoltate la nivelul teritoriului. Astfel, prin intermediul axei 1 se poate extinde rețeaua de apă/ apă uzată la care poate fi conectată rețeaua de pe cuprinsul teritoriului, contribuind astfel la creșterea nivelului de trai și a atractivității teritoriului. Prin axa de intervenție 5, se poate realiza protecția împotriva inundațiilor, care vine în completarea corectării torenților prevăzută în strategie și care are ca scop protejarea populației și a culturilor împotriva efectelor calamităților naturale.
Programul Operațional Sectorial de Transport 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	Acest program operațional contribuie în principal prin intermediul axei 2 la creșterea gradului de accesibilizare a teritoriului și implicit la dezvoltarea acestuia prin asigurarea accesului investitorilor, turiștilor și populației.
Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013	Fonduri europene și cofinanțare națională	Acest program poate sprijini administrația publică locală de pe cuprinsul teritoriului, realizând întărirea capacității instituționale a acesteia. Prin intermediul axei 2, se poate sprijini capacitatea autorităților publice de a furniza servicii pentru actorii de pe cuprinsul teritoriului și indirect pentru dezvoltarea eficientă și efectivă a acestuia.
Ordonanța nr. 7 din 19 ianuarie 2006	Fonduri naționale	Prin intermediul acestei linii de finanțare se pot realiza majoritatea investițiilor în infrastructură din comunele partenere GAL. Cu toate acestea, datorită crizei financiare actuale, această linie de finanțare sprijină un număr restrâns de investiții. Prin intermediul strategiei se încearcă dezvoltarea teritoriului și creșterea atractivității sale pentru investitori, turiști și populație, substituind în parte posibilitățile de finanțare acordate de bugetul statului. În cazul în care acest instrument financiar va putea finanța un număr mai mare de proiecte, poate veni în susținerea și completarea investițiilor realizate prin intermediul strategiei.
Strategii de dezvoltare a județului Alba și Cluj	Fonduri naționale, europene sau alte finanțări	Prin strategiile județene se urmărește dezvoltarea anumitor obiective de pe cuprinsul teritoriului GAL, care vin în completarea investițiilor realizate prin intermediul strategiei. În cazul în care aceste obiective vor fi realizate, ele vor fi fructificate prin investițiile realizate la nivelul teritoriului, contribuind la realizarea obiectivelor operaționale stabile.